

รายงานการประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดการให้หรือรับสินบน
จากการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลวัดสุวรรณ
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๘

โดย

สำนักปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลวัดสุวรรณ
อำเภอบ่อทอง จังหวัดชลบุรี

บทนำ

๑.๑ ความเป็นมา/หลักการและเหตุผล

ปัจจุบันการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลวัดสุวรรณ จะต้องเผชิญกับสภาวะความไม่แน่นอนทั้ง จากปัจจัยภายใน และภายนอกองค์กร ซึ่งก่อให้เกิดเหตุการณ์ทั้งที่เป็นความเสี่ยงและโอกาส (Risk and Opportunities) ต่อองค์กร โดยความเสี่ยงจะส่งผลกระทบต่อในเชิงลบ ในขณะที่โอกาสจะเป็นตัวสร้างมูลค่าต่อองค์กร ดังนั้น การบริหารความเสี่ยงจึงเป็นเครื่องมือที่สำคัญที่จะช่วยป้องกัน รักษา และส่งเสริมให้องค์กร สามารถบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายขององค์กร นอกจากนี้ การบริหารความเสี่ยงเป็นองค์ประกอบสำคัญ ของการกำกับ ดูแลกิจการที่ดี (Good Corporate Governance) โดยมุ่งเน้นให้ทุกกระบวนการดำเนินงานด้วย ความโปร่งใส มีประสิทธิภาพ ส่งผลดีต่อภาพลักษณ์ และการสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่องค์กรทั้งในระยะสั้นและระยะยาว

องค์การบริหารส่วนตำบลวัดสุวรรณ ให้ความสำคัญต่อการบริหารความเสี่ยง โดยมีการกำหนดนโยบาย แนวทาง และกระบวนการบริหารความเสี่ยงให้มีความสอดคล้องกับเกณฑ์ตัวชี้วัด การประเมินผลการ ดำเนินงาน ขององค์การบริหารส่วนตำบลวัดสุวรรณ ตามหลักเกณฑ์ (COSO : ERM) ซึ่งได้ให้คำจำกัดความของการบริหาร ความเสี่ยงขององค์กรไว้ว่า “การบริหารความเสี่ยงขององค์กร คือ การบริหารปัจจัย และควบคุมกิจกรรม รวมทั้ง กระบวนการที่กำหนดขึ้นและนำไปใช้โดยคณะกรรมการ ฝ่ายบริหาร และบุคลากรอื่น ๆ ขององค์กร เพื่อกำหนด กลยุทธ์ และใช้กับหน่วยงานทั้งหมดในองค์กร โดยได้รับการออกแบบมาเพื่อระบุเหตุการณ์ที่อาจ เกิดขึ้น ซึ่งอาจมี ผลกระทบต่อองค์กร รวมทั้งการบริหารความเสี่ยงให้อยู่ภายใต้ระดับความเสี่ยงที่องค์กร ยอมรับได้ (Risk Appetite) ประเมินได้ควบคุมได้และตรวจสอบได้อย่างมีระบบ ทั้งนี้เพื่อให้ความมั่นใจว่า องค์กรจะบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้”

ดังนั้น การบริหารความเสี่ยงจึงเป็นสิ่งที่ผู้บริหารและพนักงานทุกคนขององค์การบริหารส่วนตำบลวัด สุวรรณ ต้องให้ความสำคัญและถือปฏิบัติตามแนวทางที่กำหนดไว้ในคู่มือการบริหารความเสี่ยง เพื่อให้การ ดำเนินงาน ประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ในทุกระดับขององค์กรต่อไป

๑.๒ ความหมายและคำจำกัดความการบริหารความเสี่ยง

- ความเสี่ยง (Uncertainty) หมายถึง ความไม่แน่นอน ที่อาจส่งผลกระทบต่อ วัตถุประสงค์/ เป้าหมาย โดยผลกระทบดังกล่าวทำให้การดำเนินงานเบี่ยงเบนไปจากเป้าหมายหรือความ คาดหวัง โดยอาจวัดระดับความ รุนแรงของความเสี่ยงได้จากผลกระทบ (Consequences) ของเหตุการณ์ และ โอกาสที่จะเกิด (Likelihood) เหตุ การณ์ที่มีโอกาสเกิดขึ้นได้ในอนาคต หรือการกระทำใด ๆ ที่อาจเกิดขึ้น ภายใต้ สถานการณ์ที่ไม่แน่นอน และส่ง ผลกระทบหรือสร้างความเสียหาย (ทั้งที่เป็นตัวเงิน และไม่เป็นตัวเงิน) หรือ ก่อให้เกิดความล้มเหลว หรือลดโอกาส ที่จะบรรลุวัตถุประสงค์ และเป้าหมายขององค์กร

- ปัจจัยเสี่ยง (Risk Factor) หมายถึง สาเหตุของความเสี่ยงที่จะทำให้ไม่บรรลุวัตถุประสงค์ ตาม ขั้นตอน การดำเนินงานหลักที่กำหนดไว้ ทั้งที่เป็นปัจจัยภายในและภายนอกองค์กร การประเมินความ เสี่ยง (Risk Assessment) หมายถึง กระบวนการระบุความเสี่ยงและการวิเคราะห์เพื่อจัดลำดับความเสี่ยงที่จะ มี ผลกระทบต่อการบรรลุเป้าประสงค์ขององค์การ โดยการประเมินจากโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง และ ผลกระทบ ความเสี่ยง

- โอกาสที่จะเกิดเหตุการณ์ (Likelihood) หมายถึง ความถี่หรือโอกาสที่จะเกิดเหตุการณ์
ความเสี่ยง

ระดับคะแนน	ระดับโอกาสที่จะเกิด	คำอธิบายโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง
๕	สูงมาก	เกิดประจำ / ๑ เดือนต่อครั้ง/โอกาสเกิด ๘๐ % ขึ้นไป
๔	สูง	เกิดบ่อยครั้ง / ๑-๖ เดือนต่อครั้ง/ โอกาสเกิด ๗๐-๗๙ %
๓	ปานกลาง	เกิดค่อนข้างบ่อย / ๑ ปีต่อครั้ง/โอกาสเกิด ๔๐-๖๙ %
๒	น้อย	เกิดเป็นบางครั้ง / ๒-๓ ปีต่อครั้ง/โอกาสเกิด ๒๑-๓๙ %
๑	น้อยมาก	เกิดขึ้นนาน ๆ ครั้ง ๔ ปีหรือมากกว่าต่อครั้ง /โอกาสเกิดน้อย กว่า ๒๐ %

- ผลกระทบ (Impact) หมายถึง ขนาดของความรุนแรง ความเสียหายที่จะเกิดขึ้น หากเกิด
เหตุการณ์ความเสี่ยง

ระดับคะแนน	ระดับโอกาสที่จะเกิด	คำอธิบายผลกระทบความเสี่ยง
๕	สูงมาก	เสียค่าใช้จ่ายมากกว่า ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาทขึ้นไป/สูญเสียชีวิต
๔	สูง	เสียค่าใช้จ่าย ๒๐๐,๐๐๐ - ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท/สูญเสียอวัยวะ
๓	ปานกลาง	เสียค่าใช้จ่าย ๕๐,๐๐๑ - ๒๐๐,๐๐๐ บาท/ได้รับบาดเจ็บต้องหยุดงาน
๒	น้อย	เสียค่าใช้จ่าย ๑๐,๐๐๑ - ๕๐,๐๐๐ บาท/ได้รับบาดเจ็บต้องปฐมพยาบาล
๑	น้อยมาก	เสียค่าใช้จ่ายไม่เกิน ๑๐,๐๐๐ บาท/ได้รับบาดเจ็บเล็กน้อยไม่ถึงกับต้องปฐมพยาบาล

- ระดับของความเสี่ยง (Risk Level Matrix) หมายถึง สถานะของความเสี่ยงที่ได้จากการ ประเมินโอกาสเกิดความเสี่ยง X ผลกระทบของความเสี่ยง = ระดับความเสี่ยง ซึ่งแบ่งออกเป็น ๔ ระดับ คือ ความเสี่ยงสูงมาก ความเสี่ยงสูง ความเสี่ยงปานกลาง

ระดับคะแนน	ระดับโอกาสที่จะเกิด	คำอธิบายผลกระทบความเสี่ยง
๑๓ - ๒๕	สูงมาก	ไม่สามารถยอมรับได้ ต้องจัดการความเสี่ยงให้ต่ำทันที
๑๐ - ๑๒	สูง	ไม่สามารถยอมรับได้ ต้องจัดการความเสี่ยงให้ต่ำโดยเร็ว ผู้บริหาร ระดับสูงติดตามอย่างใกล้ชิด
๔ - ๙	ปานกลาง	สามารถยอมรับได้โดยอาจมีการติดตามเฝ้าระวังทุกเดือน เพื่อไม่ให้ความเสี่ยง เพิ่มขึ้น ผู้บริหารระดับการติดตามอย่างสม่ำเสมอ
๑ - ๓	ต่ำ	สามารถยอมรับได้โดยไม่ดำเนินการใดเพิ่มเติม

- การบริหารความเสี่ยง (Risk Management) หมายถึง การกำหนดนโยบาย โครงสร้าง และกระบวนการ เพื่อให้ผู้บริหารและบุคลากรนำไปปฏิบัติในการกำหนดกลยุทธ์และการปฏิบัติงานทั่วทั้ง องค์กร เพื่อให้กระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยงสัมฤทธิ์ผลได้ ทั้งนี้ กระบวนการที่ใช้ในการบริหารจัดการ ความเสี่ยง เพื่อที่โอกาสที่จะเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยงลดลง หรือผลกระทบของความเสียหายจากเหตุการณ์ ความเสี่ยงลดลงอยู่ในระดับที่องค์กรยอมรับได้ (Risk Appetite) การจัดการความเสี่ยงต้องมองปัญหาความ เสี่ยงแบบองค์รวม ดังนั้น การจัดการความเสี่ยงที่เหมาะสมจะต้องอาศัยการมีส่วนร่วมจากผู้บริหารและผู้บริหารปฏิบัติการจากทุกระดับ ร่วมกันพิจารณาทั้งความเสี่ยงที่ยอมรับได้ และระดับความเสี่ยงที่ยอมรับไม่ได้เพื่อให้ เกิดความเข้าใจและเห็นพ้องร่วมกันทั่วทั้งองค์กร จึงจะสามารถควบคุมความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่องค์กรยอมรับได้ และเกิดความเชื่อมั่นว่าผลการดำเนินงานตามภารกิจต่าง ๆ จะสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ที่องค์กรได้กำหนดไว้

- การจัดการความเสี่ยง หมายถึง แนวทางในการลดโอกาสที่จะเกิดเหตุการณ์หรือความเสี่ยง หรือ ลดผลกระทบความเสียหายจากเหตุการณ์ความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่องค์กรยอมรับได้ (Risk Tolerance)

- การติดตามประเมินผล หมายถึง ระบบบริหารความเสี่ยงที่สมบูรณ์ หน่วยงานจะต้องมีการ ติดตามผลระหว่างดำเนินการตามแผน และทำการสอบทานว่าแผนจัดการความเสี่ยงได้มีประสิทธิภาพดีให้คง ดำเนินการต่อไป เพื่อให้เกิดความมั่นใจว่าการบริหารความเสี่ยงที่กำหนดไว้มีความเพียงพอเหมาะสม มีการ ปฏิบัติตามจริง ข้อบกพร่องที่พบได้รับการแก้ไขอย่างเหมาะสมและทันเวลา นอกจากนี้ควรกำหนดให้มีการ ประเมิน ความเสี่ยงซ้ำอีกอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง เพื่อดูว่าความเสี่ยงได้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้แล้ว หรือมีความ เสี่ยงใหม่ เพิ่มขึ้นมาอีกหรือไม่ - ความเสี่ยงจากปัจจัยภายใน หมายถึง ความเสี่ยงที่เกิดจากสภาพแวดล้อมภายในองค์กร ความเสี่ยงที่องค์กรต้องพยายามลดให้น้อยลง หรือหมดไป ได้แก่ ความเสี่ยงในด้านนโยบาย ความเสี่ยงในด้าน การดำเนินงาน ความเสี่ยงด้านทรัพยากรบุคคล ความเสี่ยงในด้านการเงิน และความเสี่ยงในด้านกฎระเบียบ ข้อบังคับต่างๆ เป็นต้น

- ความเสี่ยงจากปัจจัยภายนอก หมายถึง ความเสี่ยงที่เกิดจากสภาพแวดล้อมภายนอก องค์กรเป็นสิ่งที่อยู่นอกเหนือความรับผิดชอบขององค์กร ซึ่งต้องพยายามหามาตรการที่จะลดผลกระทบในทาง ลบ ให้ได้มากที่สุด ได้แก่ ความเสี่ยงด้านภาวะเศรษฐกิจ ความเสี่ยงด้านการเมืองการปกครอง ความเสี่ยงด้านการแข่งขัน ความเสี่ยงด้านการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี ความเสี่ยงด้านสังคมและพฤติกรรมผู้บริโภค ความเสี่ยงด้านกฎหมาย และ ความเสี่ยงด้านสิ่งแวดล้อมและภัยธรรมชาติ เป็นต้น

บทที่ ๒ แบบรายงานผลการประเมินความเสี่ยงทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับลิบบน องค์การบริหารส่วนตำบลสุวรรณ ประจําปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

ที่	ประเด็นที่เกี่ยวข้องกับลิบบน	เหตุการณ์ความเสี่ยง	ระดับคะแนนความเสี่ยง				ระดับของความเสี่ง				วิธีการในการบริหารความเสี่ยง	ผู้รับผิดชอบ
			โอกาส	ผลกระทบ	ผลคะแนน	รวมผลคะแนน	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูงมาก		
๑.	การอนุมัติ อนุญาตตาม พ.ร.บ.การอำนวยความสะดวกในการพิจารณา อนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘	๑.๑ การรับทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใด เพื่อใช้ดุลพินิจให้ความเห็น ขอบใบการพิจารณาอนุมัติ อนุญาตไม่เป็นมาตรฐานการปฏิบัติเดียวกัน ๑.๒ การรับทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใด เพื่อดำเนินการอนุมัติ อนุญาต โดยเอกสารหลักฐาน หรือเงื่อนไขที่ กำหนดไม่ครบถ้วน	๑	๒	๒	๒	/				๑.๑ ผู้บริหารประกาศแสดงเจตนากรณีไม่รับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดจากการปฏิบัติ หน้าทีประจําปี พ.ศ.๒๕๖๘ เมื่อวันที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๖๗ ๑.๒ อบต.จัดทำแผนผังการปฏิบัติงาน (Wo flow) โดยมีขั้นตอนการปฏิบัติงาน รวมทั้งกำหนดระยะเวลาที่ชัดเจน และนำไปประชาสัมพันธ์ ณ จุดต่าง ๆ ของสำนักงาน	ทุกสำนัก/กองตลอดปีงบประมาณ
๒	การใช้อำนาจตามกฎหมาย	เจ้าหน้าที่เลือกปฏิบัติเพราะรับลิบบน เพื่อให้การด้วยความสะดวก รวดเร็วไม่เป็นมาตรฐานการให้บริการที่พึงมีต่อประชาชนทั่วไป	๑	๓	๓	๓	/				ผู้บริหาร กำชับ สิ่งการและจัดกิจกรรมความ เข้าใจในเรื่องคุณธรรมจริยธรรมและสร้างสำนึกในการให้บริการสาธารณะตามประมวล จริยธรรม/หลักธรรมาภิบาล	ทุกสำนัก/กองตลอดปีงบประมาณ
๓	การจัดซื้อจัดจ้าง	การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่น ใด เพื่ออำนวยความสะดวก หรือ ลดเงื่อนไขจำเป็น เพื่อให้บุคคลใด ประโยชน์ในการจัดซื้อจัดจ้างของ หน่วยงาน	๒	๒	๔	๔	/				๑.อบต.ฯ ประชาสัมพันธ์แผนการจัดซื้อ จัดจ้าง และประกาศการจัดซื้อจัดจ้างอย่างสม่ำเสมอเป็นปัจจุบัน ๒.มีขั้นตอนกระบวนการแต่งตั้งคณะกรรมการ ที่เกี่ยวข้องในการพิจารณาจัดซื้อจัดจ้างอย่างโปร่งใสเป็นธรรม และไม่มีผลประโยชน์ทับซ้อน	กองคลังตลอดปีงบประมาณ
๔	การบริหารงานบุคคล	การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่น ใด เพื่อให้สัญญาว่าจะให้ หรือด้วยวิธีการอื่นใดโดยทุจริต ในการ รับพนักงานจ้างทั่วไป พนักงานจ้าง ตามภารกิจ หรือลูกจ้างเข้าทำงานในหน่วยงาน	๑	๑	๑	๑	/				๑. จัดให้มีการประชาสัมพันธ์การรับสมัคร บุคลากรของหน่วยงาน ผ่านสื่อประชาสัมพันธ์ ที่หลากหลายตามช่องทางต่างๆ ๒.กำหนดมาตรการห้ามเจ้าหน้าที่ ซึ่งมีหน้าที่ ในการรับสมัครบุคลากรดังกล่าวเรียกรับผลประโยชน์ ในการเข้าทำงาน	สำนักปลัดตลอดปีงบประมาณ